

СЛОВНИК КРИПТАНА

Цей словник — твій криптотрекер і підручник у одному файлі.

Тут зібрані всі ключові поняття, які тобі знадобляться в процесі навчання, торгівлі чи просто розуміння, що таке крипта.

Кожен термін пояснений простою мовою і структурований по блоках, відповідно до програми курсу.

Читай, повертайся, шукай відповіді — і пам'ятай: крипта — це просто, коли з тобою правильні інструменти

СТРУКТУРА СЛОВНИКА:

- 1.** Основи криптовалюти
- 2.** Біржі та гаманці
- 3.** Заробіток без бюджету
- 4.** Пасивний дохід
- 5.** Трейдинг та управління ризиком
- 6.** Теханаліз, структура ринку, Smart Money
- 7.** NFT, Web3 і токенизація
- 8.** DeFi, децентралізовані сервіси
- 9.** Маніпуляції, безпека, ринок
- 10.** Сленг криптана (корисні скорочення та терміни)

ОСНОВИ КРИПТОВАЛЮТИ

- ⤵ **Криптовалюта** — це цифрові гроші, які існують лише в інтернеті та не контролюються банками чи державами.

Приклад: Bitcoin, Ethereum, USDT

- ⤵ **Блокчейн** — це децентралізована база даних, яка зберігає усі транзакції. Дані в ній неможливо змінити або видалити.

Це серце криптовалюти.

- ⤵ **Децентралізація** — відсутність єдиного контролюючого центру. Усі дії відбуваються завдяки учасникам мережі, а не через банк чи державу.
- ⤵ **Фіатні гроші** — звичайна державна валюта (гривня, долар, євро), яка не має криптовалютною природи.

⬇ **Монета / Токен / Криптовалюта** — синоніми, що означають цифровий актив.

⬇ **Біткоїн (BTC)** — перша та найбільш відома криптовалюта у світі.

⬇ **Альткоїни** — усі криптовалюти, окрім біткоїна.

Приклад: Ethereum, Solana, Cardano.

⬇ **Стейблкоїн** — криптовалюта, яка прив'язана до стабільної фіатної валюти.

Приклад: USDT, USDC (прив'язані до долара США).

⬇ **Ринкова капіталізація** — загальна вартість усіх монет певного проекту, які знаходяться в обігу.

Чим більша капіталізація — тим більша довіра до проекту.

⬇ **Інвестиційний портфель** — набір криптовалют, в які ти інвестуєш з певною метою.

⬇ **Ребалансування портфелю** — періодичне коригування розподілу активів відповідно до твоєї стратегії (раз на місяць / квартал).

⬇ **Risk / Reward (RR)** — співвідношення потенційного прибутку до можливого збитку.

Формула успішної торгівлі.

⬇ **Бичачий ринок (Bullrun)** — період довготривалого зростання ринку.

⬇ **Ведмежий ринок** — період затяжного падіння цін на криптовалюти.

⬇ **Хом'як** — овачок, який купує активи без аналізу, емоційно.

Часто стає жертвою маніпуляцій.

ФРАЗИ ЗІ СЛЕНГУ:

⬇ **HODL** — тримати монету довгий час, попри коливання.

⬇ **FOMO (Fear of Missing Out)** — страх пропустити можливість.

⬇ **DYOR (Do Your Own Research)** — завжди роби власний аналіз.

⬇ **РЕКТ** — бути повністю "злито", втратити все через помилки.

БІРЖІ ТА ГАМАНЦІ

- ⤵ **Криптовалютна біржа** — онлайн-платформа для обміну криптовалютами. Тут можна купити, продати, обміняти монети або вивести кошти у фіат.
- ⤵ **Централізована біржа (CEX)** — біржа, яка контролюється компанією. Всі операції відбуваються через центральний сервер.

Приклад: [Bybit](#), [OKX](#), [MEXC](#)

- ⤵ **Децентралізована біржа (DEX)** — біржа без посередників. Обміни відбуваються напряму між користувачами через смартконтракти.

Приклади: [Uniswap](#), [PancakeSwap](#).

- ⤵ **P2P (peer-to-peer)** — спосіб купівлі/продажу криптонапряму між людьми через біржу.

Ти купуєш USDT у конкретної людини, оплата — на картку.

- ⤵ **Ордер** — заявка на купівлю або продаж криптовалюти.
- ⤵ **Лімітний ордер** — ти самостійно вказуєш ціну, за якою хочеш купити або продати. Ордер виконається, тільки якщо ринок дійде до цієї ціни.
- ⤵ **Маркет ордер** — миттєва покупка/продаж за поточною ринковою ціною.
- ⤵ **Криптовалютна мережа** — блокчейн, через який відправляється певна монета.

Наприклад, USDT може бути в мережі ERC-20, TRC-20 або BSC. Обрати не ту мережу — можна втратити кошти.

- ⤵ **Криптогаманець** — цифрове сховище для зберігання, надсилання та отримання криптовалюти.
- ⤵ **Кастодіальний гаманець** — доступ до гаманця має сервіс (біржа, сайт).

Наприклад: [Binance Wallet](#), [Blockchain.com](#)

- ⤵ **Некастодіальний гаманець** — тільки ти маєш повний контроль. Доступ до гаманця — лише через твій приватний ключ або фразу.

Наприклад: [MetaMask](#), [Trust Wallet](#).

- ⤵ **Приватний ключ / seed-фраза** — це головний доступ до твого гаманця. Якщо його втратити — повернути доступ неможливо.

Ніколи не передавай його іншим!

- ⤵ **Гарячий гаманець** — гаманець, який підключений до інтернету. Зручно, але потенційно менш безпечно.

Приклади: мобільний MetaMask, Trust Wallet.

- ⤵ **Холодний гаманець** — відключений від інтернету.

Приклади: Ledger, гаманець на папері.

- ⤵ **Мусорний гаманець** — тимчасовий гаманець для тестів і підключень до невідомих сайтів. На ньому не зберігається крипта, він лише для безпечної взаємодії.

- ⤵ **Гаманець на біржі** — це окремий розділ у твоєму акаунті на CEX, де зберігаються кошти.

Є різні підгаманці: "трейдинг", "ф'ючерси", "P2P", "спотовий" тощо.

- ⤵ **Свап (Swap)** — обмін однієї монети на іншу в один клік через гаманець або біржу.

- ⤵ **TVL своп-сервісу** — загальна сума заблокованих коштів в обміннику (чим вища — тим безпечніше користуватись цим DEX).

- ⤵ **Dropstab** — сервіс для обліку портфеля криптовалют.

Допомагає бачити, скільки ти заробив/втратив, навіть якщо активи на різних біржах.

ЗАРОБІТОК БЕЗ БЮДЖЕТУ

Цей блок — про можливості заробітку в крипті без вкладень. Потрібні лише час, активність і грамотна стратегія.

AIRDROP / RETRODROP / ТЕСТНЕТИ

- ⤵ **Airdrop** — це безкоштовна роздача монет або токенів за виконання простих дій: підписка на соцмережі, реєстрація, активність.

Іноді потрібно лише бути серед перших користувачів.

- ⤵ **Retrodrop** — винагорода за вже виконані дії.

Наприклад: ти користувався протоколом — і через місяць отримав токени.

- ⤵ **Тестнети** — тестування нових проєктів до запуску. Ти взаємодієш із тестовою мережею, знаходиш баги, даєш зворотний зв'язок — і можеш отримати токени.

Це вигідно і безпечно: ти працюєш із «фейковими» монетами.

ФАРМІНГ АКАУНТІВ І МУЛЬТИАКАУНТИНГ

- ⤵ **Мультиакаунтинг** — створення кількох облікових записів для участі у різних активностях одного проєкту.

Чим більше акаунтів — тим більше шансів на винагороду.

- ⤵ **Фармінг акаунтів** — створення та розвиток обліровок, які потім можна продати або використовувати під масштабування активностей. даєш зворотний зв'язок — і можеш отримати токени.

- ⤵ **Антидетект-браузер** — спеціальний браузер для мультиакаунтингу. Він приховує твоє реальне місцезнаходження, пристрій, IP-адресу тощо.

КОНКУРСИ, РОЗІГРАШІ, ВАЙТЛИСТИ

- ⤵ **Конкурси та гіви** — активності в Telegram/Discord/соцмережах проєктів.

Призи — крипта, NFT, доступ до сейлів.

- ⤵ **Вайтлист (Whitelist)** — дозвіл на участь у сейлі токенів або NFT ще до публічного старту.

Можна отримати за активність у Discord, тестнетах, конкурсах тощо.

ОТС-ЧАТИ ТА ГАРАНТ

- ⤵ ОТС (over-the-counter) чати — це приватні Telegram-чати, де користувачі напряму продають або купують крипту, NFT чи сейли.

Відбувається без біржі — тільки між людьми.

- ⤵ Гарант — людина або сервіс, що контролює чесність угоди між двома сторонами в ОТС.

ПАСИВНИЙ ДОХІД

Цей блок — про способи заробітку в крипті, які не потребують активної щоденної участі. Працюєш з інструментами один раз — і отримуєш стабільний дохід.

СТЕЙКІНГ І ФАРМІНГ

- ⤵ Стейкінг (Staking) — це «заморозка» твоїх монет під відсоток.

Можна порівняти з банківським депозитом.

- ⤵ Фармінг (Farming) — це надання ліквідності проектам. Ти надаєш свої токени у спеціальні пули, за це отримуєш винагороду (зазвичай у вигляді відсотків або нових токенів).

- ⤵ Пул ліквідності (Liquidity Pool) — сховище крипти у співвідношенні 50/50, що дозволяє користувачам обмінювати монети без посередників.
-

ТОРГОВІ БОТИ

- ⤵ Спотовий бот — купує дешевше, продає дорожче.

Працює на звичайному акаунті (без кредитного плеча).

- ⤵ Торговий бот — це програма, яка автоматично купує і продає монети за заданими параметрами.

Працює 24/7 без твоєї участі.

- ⤵ Ф'ючерсний бот — працює на деривативному рахунку з кредитним плечем. Є два види:

- Лонговий — грає на зростання.
- Шортовий — грає на падіння.

NFT + ПАСИВНИЙ ДОХІД

- ⤵ **Стейкінг NFT** — розміщення NFT у спеціальному сервісі для отримання токенів проєкту.

Прибуток часто залежить від рідкості NFT.

- ⤵ **Гільдії** — Стейкінг NFT — розміщення NFT у спеціальному сервісі для отримання токенів проєкту. Прибуток часто залежить від рідкості NFT.

Гравці діляться частиною прибутку.

СТРАТЕГІЇ НАКОПИЧЕННЯ

- ⤵ **DCA (Dollar-Cost Averaging)** — інвестуєш однакову суму регулярно (наприклад, щотижня), незалежно від ціни активу.

Це зменшує ризик «входу не в той момент».

- ⤵ **Інвестпортфель** — набір монет, у які ти вклався.

Формується під твою стратегію (рівень ризику, терміни тощо).

- ⤵ **Ребалансування** — регулярне оновлення портфелю: змінюєш частку монет, фіксуєш прибуток, перерозподіляєш ризики.

Рекомендується раз на місяць / квартал.

- ⤵ **Bluechip** — великі, перевірені активи.

Наприклад: Bitcoin, Ethereum.

- ⤵ **Середні** — криптовалюти з уже сформованою репутацією і потенціалом росту (10–15x).

- ⤵ **Лоукапи** — нові або маловідомі монети з низькою капіталізацією. Ризиковані, але потенційно прибуткові.

ТРЕЙДИНГ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ

- ⬇ **Трейдинг** — активна торгівля криптовалютою з метою прибутку на коливаннях цін.
- ⬇ **Спотова торгівля** — купуєш монету, чекаєш зростання, продаєш дорожче.
Середньо/довгострокові угоди.
- ⬇ **Ф'ючерси** — угоди з кредитним плечем, де можна заробляти навіть на падінні ціни.
- ⬇ **Кредитне плече (Leverage)** — множник твоєї позиції (наприклад, x10). Підвищує ризики і прибуток.
- ⬇ **Маржа (Margin)** — частина депозиту, яку ти вносиш для відкриття угоди з плечем.
- ⬇ **Забезпечення (Collateral)** — додаткові кошти, які використовуються при мінусі.
- ⬇ **Long** — угода на зростання.
- ⬇ **Short** — угода на падіння.
- ⬇ **Ліквідаційна ціна** — ціна, при якій твоя позиція буде закрита автоматично, і ти втратиш весь депозит у цій угоді.
- ⬇ **Take-profit (TP)** — автоматичне закриття угоди при досягненні прибутку.
- ⬇ **Stop-loss (SL)** — обмеження збитків. Якщо ціна йде проти тебе, угода закриється заздалегідь.
- ⬇ **Точка входу / виходу** — місце, де відкриваєш / закриваєш позицію.
- ⬇ **Win-rate** — відсоток прибуткових угод.
- ⬇ **Risk/Reward** — співвідношення ризику до прибутку.
Зазвичай 1:2 або 1:3.

- ⬇ **DCA (Dollar Cost Averaging)** — стратегія купівлі активу частинами на регулярній основі (щотижня/щомісяця), щоб зменшити вплив волатильності.
 - ⬇ **Пірамідинг** — збільшення позиції в напрямку прибутку, підтягуючи стоп-лос.
 - ⬇ **Скальпінг** — відкриття/закриття позицій за хвилини або секунди.
 - ⬇ **Інтрадей** — торгівля протягом одного дня.
 - ⬇ **Свінг-трейдинг** — позиції відкриваються на кілька днів/тижнів.
-

ТЕХАНАЛІЗ, СТРУКТУРА РИНКУ, SMART MONEY

- ⬇ **Технічний аналіз** — вивчення графіків, цін, об'ємів для прогнозу руху ринку.
- ⬇ **Фундаментальний аналіз** — вивчення проекту (команда, токеноміка, продукт, ком'юніті).
- ⬇ **Структура ринку** — загальна картина руху ціни: тренди, фази накопичення і розподілу.

Тренд:

- **Висхідний тренд** — HH (Higher High), HL (Higher Low)
- **Нисхідний тренд** — LH (Lower High), LL (Lower Low)
- **Боковик** — рух ціни у вузькому діапазоні
- ⬇ **BOS (Break of Structure)** — злам структури — сигнал зміни тренду.
- ⬇ **POB (Point of Breakout)** — точка, яка підтверджує зміну напрямку.
- ⬇ **Order Flow** — потік ордерів, що формує напрямок руху ціни.
- ⬇ **Ордерблок (Order Block)** — ключова зона, де ціна різко змінила напрямок.
- ⬇ **Дисбаланс / Imbalance / FVG (Fair Value Gap)** — зона, де не було адекватної протилежної реакції ринку. Часто заповнюється.

- ⬇ **Зона попиту / пропозиції (Demand/Supply)** – місця, де учасники ринку масово купують або продають активи.
 - ⬇ **POI (Point of Interest)** – зона інтересу на графіку, де очікується вхід в угоду.
 - ⬇ **Accumulation** – фаза накопичення активу.
 - ⬇ **Distribution** – фаза розподілу активу перед падінням.
 - ⬇ **Power of Three (PO3)** – стратегія маніпуляції ринком (накопичення → злам → імпульс).
-

NFT, WEB3 І ТОКЕНІЗАЦІЯ

- ⬇ **NFT (Non-Fungible Token)** – унікальний токен, який підтверджує право власності на цифровий об'єкт.
Наприклад: картинка, аватар, предмет у грі.

Види NFT:

- **Спекулятивні** – колекції, які ростуть за рахунок попиту.
- **Корисні** – дають доступ до ком'юніті, івентів, дропів.
- **Ігрові** – предмети, скіни, персонажі у Play2Earn іграх.
- ⬇ **Mint / Freemint** – купівля NFT напряму у розробника до лістингу.
- ⬇ **NFT-стейкінг** – заморозка NFT для отримання винагород.
- ⬇ **NFT-трейдинг** – купівля з метою перепродажу на відкритому ринку.
- ⬇ **Гільдії** – компанії, які купують NFT та здають гравцям в оренду (в іграх).
- ⬇ **Whitelist (WL)** – дозвіл на участь у ранньому продажі NFT.
- ⬇ **Play2Earn / Move2Earn** – формати ігор або застосунків, де ти заробляєш за активність (гру, рух тощо).

DEFI, WEB3, ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ СЕРВІСИ

- ⤵ **DeFi (Decentralized Finance)** — фінансові сервіси без банків.

Наприклад: обміни, позики, стейкінг, фармінг.

- ⤵ **Web3** — інтернет нового покоління, де ти сам керуєш своїми грошима, даними та правами.

Підключення — через гаманець, без логінів і паролів.

- ⤵ **Смартконтракт** — програма, що виконує умови автоматично (на блокчейні).

- ⤵ **TVL (Total Value Locked)** — загальна сума активів, «заблокованих» у DeFi-протоколах.

L1 / L2 — рівні блокчейну:

- **L1** — основна мережа (наприклад, Ethereum).
- **L2** — надбудова для пришвидшення і здешевлення (наприклад, Arbitrum).

- ⤵ **Бридж (Bridge)** — міст між блокчейнами, який дозволяє переміщати активи.

Initial cap / Supply / Emission — терміни токеноміки:

- **Initial cap** — стартова капіталізація
- **Supply** — обсяг токенів в обігу
- **Emission** — як швидко нові токени з'являються

- ⤵ **Вестинг / Розлок (Vesting)** — процес поступового розблокування токенів інвесторам.

- ⤵ **Cliff** — перерва у розблокуваннях.

- ⤵ **TGE (Token Generation Event)** — момент появи токена на ринку.

МАНІПУЛЯЦІЇ, РИНОК, БЕЗПЕКА

- ⤵ **Маніпуляція** — штучне підняття або обвал ціни.

- ⤵ **“Бритьохом’яків”** — скидання активів, щоб викликати паніку серед новачків.

- ⤵ **“Витрушування”** — змушення новачків продати актив через емоції.

- ↙ **Ліквідність** — можливість швидко купити або продати актив.
 - ↙ **Спред (Spread)** — різниця між цінами на купівлю і продаж.
 - ↙ **Маркет-мейкер** — гравець, який створює ліквідність на ринку (часто — великі боти або фонди).
 - ↙ **Грязна крипта** — активи, отримані незаконно.
Можуть призвести до блокування акаунтів на біржах.
 - ↙ **Фішинг** — підроблені сайти, які крадуть дані.
 - ↙ **2FA** — двофакторна авторизація. **Обов'язково вмикай!**
-

СЛЕНГ КРИПТАНА

- ↙ **DYOR** — Do Your Own Research
- ↙ **HODL** — Hold on for Dear Life (тримати попри все)
- ↙ **РЕКТ** — “зливо”, втрачено все
- ↙ **FOMO** — Fear of Missing Out
- ↙ **Whale / кит** — великий інвестор
- ↙ **Pump / Dump** — штучне підняття або обвал монети
- ↙ **Moon / To the moon** — коли ціна росте стрімко
- ↙ **Bagholder** — тримає монету, що падає
- ↙ **Paperhands** — продає на страху
- ↙ **Diamondhands** — тримає до перемоги